

MINISTERSTVO VNITRA
Poradní sbor ministra vnitra
ke správnímu řádu

Dodatek k závěru č. 122

ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 25. 10. 2013

Právní moc rozhodnutí vydaného v přezkumném řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu, poučení o opravném prostředku v takovém rozhodnutí, možnost přezkoumání takového rozhodnutí v přezkumném řízení

Rozhodnutí vydané v přezkumném řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu se oznamuje doručením stejnopisu písemného vyhotovení do vlastních rukou účastníkům řízení, v němž bylo přezkoumávané závazné stanovisko podkladem pro rozhodnutí. Toto rozhodnutí nabývá právní moci oznámením.

Rozhodnutí v přezkumném řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu musí obsahovat poučení o tom, že se proti němu nelze odvolat.

Rozhodnutí vydané v přezkumném řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu nelze podle § 94 odst. 2 správního řádu přezkoumávat v přezkumném řízení.

Odůvodnění:

Poradnímu sboru ministra vnitra ke správnímu řádu bylo předloženo několik dílčích otázek souvisejících se závěrem č. 122, který se zabývá výkladem § 149 odst. 5 správního řádu (přezkumné řízení o závazném stanovisku).¹

První je otázka právní moci rozhodnutí vydaného v přezkumném řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu, tedy kdy toto rozhodnutí nabývá právní moci. Podle § 73 odst. 1 správního řádu rozhodnutí nabývá právní moci, pokud bylo oznámeno a nelze se proti němu odvolat. Dle výše citovaného závěru poradního sboru se proti rozhodnutí vydanému v přezkumném řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu nelze odvolat, a je proto třeba vyřešit otázku oznamování tohoto rozhodnutí.

¹ Podle závěru poradního sboru č. 122 „Přezkumné řízení, které se vede o závazném stanovisku, nelze považovat za správní řízení podle části druhé a třetí správního řádu, ale za postup podle části čtvrté správního řádu s tím, že ustanovení o přezkumném řízení se aplikují přiměřeně. Pokud se závazné stanovisko, které je pouze podkladem pro vydání rozhodnutí, a nikoli samotným rozhodnutím, ruší nebo mění, správní orgán o tom vydává rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí se však nelze odvolat.“

Podle § 72 správního řádu se rozhodnutí oznamuje účastníkům řízení doručením stejnopisu písemného vyhotovení do vlastních rukou nebo ústním vyhlášením. Přezkumné řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu však není správním řízením podle části druhé správního řádu a nelze tak hovořit o účastnících řízení. Je tedy otázkou, zda rozhodnutí vydané v tomto přezkumném řízení oznamovat a pokud ano, kterým osobám. Je nesporné, že rozhodnutí vydané v přezkumném řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu má dopad do právní sféry osob dotčených přezkoumávaným závazným stanoviskem (může být důvodem pro obnovu řízení, viz § 149 odst. 6 správního řádu). Z toho důvodu by tyto osoby měly být uvědomeny o vydání takového rozhodnutí jeho oznámením ve smyslu § 72 správního řádu, byť se z formálního hlediska nejedná o účastníky přezkumného řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu. Přitom lze vycházet z toho, že při postupu podle § 149 odst. 4 správního řádu není třeba změnové nebo potvrzující závazné stanovisko zvláště oznamovat dotčeným osobám, neboť se s ním seznámí v probíhajícím řízení, v němž je závazným podkladem pro rozhodnutí. Vedení přezkumného řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu by však bez oznámení rozhodnutí dotčeným osobám do značné míry postrádalo smysl, neboť by tyto osoby v důsledku nevědomosti nemohly ze zrušení nebo změny závazného stanoviska dovodit kýžené následky spočívající právě v možnosti žádat obnovu řízení a v jejím rámci změnu jím podmíněného rozhodnutí. Lze tedy uzavřít, že rozhodnutí vydané v přezkumném řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu se oznamuje dotčeným osobám.

V této souvislosti je však třeba přesněji vymezit okruh osob, kterým by mělo být rozhodnutí podle § 149 odst. 5 správního řádu oznamováno. Z § 149 odst. 1 správního řádu vyplývá, že závazné stanovisko je vždy závazným podkladem pro rozhodnutí vydávané v konkrétním řízení. S ohledem na jeho závaznost pro rozhodnutí je závazným stanoviskem nutně dotčen na svých právech nebo oprávněných zájmech (viz § 2 odst. 3 správního řádu) každý účastník řízení, v němž je závazné stanovisko podkladem pro rozhodnutí.

Z výše uvedeného lze tedy dovodit, že rozhodnutí vydané v přezkumném řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu se oznamuje doručením stejnopisu písemného vyhotovení do vlastních rukou účastníkům řízení, v němž bylo přezkoumávané závazné stanovisko podkladem pro rozhodnutí, alespoň v případě, že jsou účastníci řízení správnímu orgánu známi. Vzhledem k tomu, že se proti tomuto rozhodnutí nelze odvolat, nabývá právní moci oznámením, v případě většího počtu dotčených osob konkrétně doručením písemného vyhotovení rozhodnutí poslední z dotčených osob.

Další související praktickou otázkou je, zda a případně jak má být formulováno v rozhodnutí vydávaném v přezkumném řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu poučení o opravném prostředku. Podle § 68 odst. 1 správního řádu je obsahovou součástí rozhodnutí poučení účastníků (ze skutečnosti, že přezkumné řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu nemá účastníky, nelze dovozovat, že není třeba formulovat poučení o opravném prostředku, neboť by se jednalo o přehnaný formalismus v rozporu s poučovací povinností podle § 4 odst. 2 správního řádu), přičemž podrobnosti tohoto poučení upravuje odstavec 5 a 6 téhož ustanovení. Z tohoto ustanovení lze dovodit (též s ohledem na to, že se rozhodnutí oznamuje dotčeným osobám), že rozhodnutí v přezkumném řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu musí obsahovat poučení o tom, že se proti němu nelze odvolat, viz § 68 odst. 5 správního řádu.

Poslední otázka se týká problému, zda lze rozhodnutí vydané v přezkumném řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu přezkoumávat v přezkumném řízení podle § 94 a násl. správního řádu. Podle výše citovaného závěru poradního sboru je přezkumné řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu postupem podle části čtvrté správního řádu, na který se přiměřeně použijí vybraná ustanovení § 94 až 99 správního řádu. Z toho vyplývá, že rozhodnutí vydané v přezkumném řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu je rozhodnutím ve smyslu § 97 správního řádu a proto jej nelze podle § 94 odst. 2 správního řádu přezkoumávat v přezkumném řízení.